

val pýchou svou nešťastnému králi Janu Kazimírovi na srozuměnou, že ho může vyvolbiti nebo zničit docela.

Král — upřel se ke mně a hlavo-
vě a hrstkou věrných, kteří sdíleli
jeho los, stále ho někdo opouštěl
a ke Švédům přebíhal.

Tak se stala lůna ve dnech ne-
šťastí, ani ti, kterýmž kázala prv-
ní hrsti srdce jít cestou poctivou,
třeba trůnou. Karel Gustav příji-
mal je a otevřenou náručí, odně-
ňoval je, sliby zaspával, zbytky
věrných kazil a k sobě lákal, a
stále více panovník své rozkošoval
a utvrzoval, a sama fortuna odklí-
zela před ním všecky překážky.
Polskými silami Polsko porázel a
bez boje vítězil.

Celé řady vojvodů, kastelánů,
úředníků korníků a litevských,
celé řady ozbrojené šlechty, celé
praporek nevychované jízdě polské
stály v jeho táboře, hledíce na
ocí nového pána, aby připraveny
byly na každý jeho pokyn.

Zhytky vojsk korníků stále
naléhavěji volaly na svého hetma-
na: „Jdi! skloň se svou hlavou
před majestátem Karla Gu-
stava. Jdi! neboť chceme Švédům
názet!”

K Švédům! K Švédům!
A na podporu těchto slov blý-
skalo se na tisíc svítek.

Zároveň vrata státní vojny na vý-
chodě. Strašlivý Chmelnický zno-
vu oblehl Lvov, a zástupy jeho spo-
jence, proudíce vedle nedobytných
zdí Zámoří, rozlévaly se po celém
vojvodství Lubelském, až k samé
mu Lublinu dosahující.

Litva byla v rukou švédských a
v rukou Chovaňského. Radzivil
započal vojnu na Podlesí; kurfiřt
otálel, ale každou chvíli mohl do-
konat vítězství Republiky tím
posledním. Pro ten čas se v Prusích
královských upevňoval.

Poselstvo sjízdě se se všech
stran ku králi švédskému, blaho-
přeje mu ke šťastnému vyboji.
Blížila se zima, listů padalo se
stromů, stáda havranů, vrán a ka-
vek opouštěla lesy, vznášela se nad
vesnicemi a městy Republiky.

Za Piotrkovem narazil Kmitič
opět na švédské oddíly, které naplí-
ňovaly všechny silnice a cesty. Ně-
kteří oddíly po dubyť Krakova
byly na pochodu k Varsavě; říka-
lo se, že Karel Gustav, přijav hold
jízdek a výhodních vojvodů
a poděpav „kapitulací“ čeká jen
ještě na to, aby se mu poddaly
zbytky vojska, stojící pod panem
Potockým a Lanckoroňským, nu-
žež hned do Prus pojedí a proto
vojsko napřed posílá. Panu On-
drejovi nikdo cestu nezastupoval,
neboť šlechta zde vůbec nevzbu-
zovala podezření, a množství ozbro-
jených mužů táhlo spolu se Švedy;

jiní jeli do Krakova buď poklonit
se novému pánu, buď získati od
něho nějaké výhody, nikoho se
proto nikdo neptal po provedení
listech, a to tím spíše, že v okolí
Karlové, jenz laskavost předstíral,
neměl být nikdo obtěžován.

Poslední nočleh před přicho-
dem do Čenstochovy bylo panu On-
drejovi trávením v Krutině. Sotva se
usadil, přišli tam hosté. Nejprve
přijel oddíl švédský, vstáje na sto
koní, vedený několika důstojníky
a vázným jakýmsi kapitánem. Byl
to muž prostědých let, postavy
pěkné, ústředí silné, širokých plec-
í, s bystrými očima. Jakkoli byl
oděn cizím krojem, nezdálo se býti
cizincem. Vešed do krémy, promlu-
vil na pana Kmitiče nejistší
polštínou: vptáváje se ho, kdo jest
a kam jede.

Pan Ondřej řekl tentokráte, že
jest šlechticem ze Sochecevska, ne-
boť soudil, že by mohl důstojní-
kovi býti s podivnou, kdyby pod-
daný kurfiřtův se pustil do tak
odkálejších koní.

U hlavaňu odtáre modlou se
shodl, i dobre činite, pane, že ka-
mému králi jedete, neboť se tisíc
věcí na hlavě jeho leží přeco nkou-
nou slyšením neodpírá, a vůči vám,
šlechtě, je tak laskav, že vám Šve-
dové závidí.

— Jen aby peníze byly v poklad-
ně . . .

— Karel Gustav — to není váš
bývalý Jan Kazimír, který i u ži-
dů se vypínáť ovšem, protože
on měl, hned prvnímu prosítkou
dal. Ostatně, budeme-li trochu do-
mýšlet, najdou se peníze v po-
kladně.

— O jakém domýšlení mluvíte,
pane! —
Má se známo, abych mohl
býti důstojným. Věste jen, že za
třeba nebo za dva poklady krále
švédského bude tak těžké, jako
sultánova.

— Te lida alchymista asijský

mu zlata nadělá, neboť v této zemi
nikde je dostati nelze.
— V této zemi? Jen směle ruku
natáhnout. A smělosti nemáme ne-
dostatek. Důkaz toho, že panuje-
me.

— Pravda! Pravda! — odpové-
děl Kmitič — velice jsme tomu pa-
nování rádi, zejména nás potěšíte,
naučíte-li nás tomu, jakým způso-
bem lze peníze do pytlů sbírat.

— Ty způsoby byly ve vaší mo-
ci, ale vy byste byli raději hladem
umřeli, než abyste na jediný z těch
grošů sáhli.

Kmitiče blystě se na důstojníka
podíval.
— Ba, jsou taková místa, na něž
i Tataři mají strach ruku vztá-
hnouti.

— Jste hodné důmyslný — pane
— odpověděl důstojník, ale pane-
lujte, že nejedete pro peníze k Ta-
tariu, nýbrž ke Švédům.

Další rozmluvu přerušil příchod
nového oddílu. Důstojník patr-
ně je očekával, neboť rychle vstal
v běh z krémy. Kmitiče vyšel za
něm a postavil se ve dveřích síně,
aby se podíval, kdo přijíždí.

Napřed jel uzavřený kočár, do
něhož zapřazeni byli čtyři koně,
obklopený oddělením švédských
jezdců, i zastavil se před krémou.
Otec důstojník, který s Kmitičem
rozmlouval, živě přiskočil ke ko-
čáru, otevřel dvířka a hluboce se
poklonil osobě vnitřně sedící.

— Musí to být někdo vznešený
— pomyslíl Kmitič.

Zatím z krémy vynesli planoucí
pochodně. Z kočáru vystoupil vá-
žný magnát po cizozemsku černě o-
děný v dlouhý plášť, po kolena ko-
žešinou posítý a s pery na klobou-
ku.

Důstojník uchopil pochodně z
ruky jezdce a ukloniv se ještě jed-
nou, řekl:
— Tudy, excellencie!

Kmitiče co nejrychleji ustoupil
do zájezdu, a oni vešli hned za ním.
V jízbě se důstojník poklonil po-
dvěti a řekl:

— Excellence! Jsem Vejharš
Vřešovič, ordinarius proviantma-
gister jeho královské milosti Karla
Gustava, vyslaný eskortou v ú-
středí vaši excellenci!

— Těš mne, že poznávám tak
vzácného šlechtice, — řekl pan čer-
ně oděný, platě poklonou poklonou.
— Rádi se vaše excellencie zdržeti
dále, nebo rádi dále jíti? — Jeho
královská milost plně si přeje
mluviti s vaši excellenci.

— Měl jsem úmysl zastavit se
v Čenstochově k vůli pobožnosti —
odpověděl nový příchozí — ale ve
Vělni dověděl jsem se, že jeho
královská milost poroučí, abych
pospíšil; odpovínuše si tedy tro-
chu, pojedeme dále, zatím odesle-
te předstou eskortu, pane, a podě-
kuje kapitánovi, který ji vedl.

Důstojník odeslal, aby vydal pří-
slušné rozkazy. Pan Ondřej ho za-
stavil.
— Kdo je to? — zeptal se.

— Baron Lisola, vyslanec císař-
ský, který z brandenburského dvo-
ra jede k našemu pánu.

To rka odesal, a po chvíli se vrá-
til.
— Rozkazy vaši excellencie jsou
splněny, řekl baronovi.

— Dekuji — odpověděl Lisola.
A s velikou, až velmi panskou
srdécností ukázal Vřešovičovi mí-
sto naproti sobě.

— Víte počná venku svistění a
dávky se do děků. Snad nám bude
zde děle krmiti. Zatím si před ve-
šerí porozprávíme. Co je tu nového?
Slyšel jsem, že se malopolská
vojvodství poddala jeho švédské
milosti.

— Tak jest, excellencie. Jeho krá-
lovská milost čeká jen ještě, až se
poddají zbytky vojsk, a pak hned
do Varsavy a do Prus vtrhne.
— Deputace vojenské jsou již v
Krakově. Ostatně nemožno jinak,
nemají volby. Jestli k nám nepře-
jdu, vyhubí je Chmelnický do po-
sledního vojáka.

krále švédského — odpověděl Vře-
šovič s úklonou.
— Nechej ani dost málo říci na
úkor té služby — odpověděl Lisola —
ale takové služby bývají po-
míjející, i ja podaným našeho mi-
lostivého pána, byť byste kdekoli a
komukoli sloužil, přece nikoho ji-
ného nemůžete za přirozeného pá-
na svého pokládati.

— To nepopírám.
— Tedy také upřímně vám po-
vím, že pán náš želí pádu Republiky,
že lituje osudu jejího panovníka
a že nemůže laskavým okem
hleděti na ty své podané, kteří při-
spívají k úplné zkáze spátelené ří-
še. Co vám učinili Poláci, že tak-
kovou nepřítel k nim jevíte? . . .

— Excellence! mnoho bych mohl
na tu otázku odpověděti, ale bojím
se naduživat vaší trpělivosti.

— Vašnost zlá se mi býti neto-
liko znamenitým důstojníkem, ale i
rozumným člověkem, a mně úrad
můj přikazuje hleděti, slyšíte, po
úradních se vptávat; račte tedy
mluviti třeba sebe obšírněji a ne-
obávaje se, že byste vyčerpal mo-
ji trpělivost. Ovšem, jestli se při-
hlásíte někdy do služby císařské,
což vám upřímně přeji, naleznete
ve mně přítele, který vás omluví
a názory vaše vysvětlí, měla-li by
vám pak nyní ještě služba ve zlé
býti vykládána.

— Povím tedy vše, co na mysli
mám. Jako mnohých šlechticů, ja
mladších synů, musil jsem štěstí
hledati za hranicemi, přišel jsem
tedy sem, kde cizozemce rádi do
služeb přijímají.

— Spatně vás přijali?
— Nalzet jsem přístup k chlebu,
k lidem i k samému králi. Nyní
sloužím Švédům, avšak musil bych
se oprít, kdyby mne někdo chtětl
za nevděčnicka pokládati.

— A z jaké příčiny?
— Z jaké příčiny lze ode mne
žádati více než od Poláků? Kde
jsou dnes Poláci? Kde jsou senáto-
rové tohoto království, knížata,
magnáti, šlechtá, rytířstvo, ne-li v
táboře švédském? A přece oni pře-
devším vědětí mají, co jim je čí-
nti, kde je spasení a kde záhuba
jejich otčiny. Já je následuji, nu-
že, kdo z nich má právo nazývati
mne nevděčníkem? Proč já, cizo-
zemce, mám být věrnějším králi
polskému a Republice, než oni sa-
mi? Proč já bych měl pohrdati
službou, o kterou oni sami prosí?

Lisola nie neodpověděl. Oproti
hlavu o ruku a zamyslíl se. Zdálo
by se, že naslechl svěštění větru
a šumění podzimního deště, který
počal dorážeti na okna krémy.

— Mluvte dále, pane, — řekl ko-
něčně — zajisté o zvláštějších vě-
cech mi vyprávíte.

— Hledám štěstí tam, kde je na
lézt mhu — řekl Vřešovič — a
o to, že byne tento národ, nenu-
sim se více starati než on sám.
Ostatně i kdybych se staral, nepo-
mohlo by to, neboť oni zahynouť
musí.

— A proč?
— Především proto, že tomu sa-
mí chtějí; podruhé proto, že to za-
sluhují. Excellence! Je na světě že-
ně, kde by bylo tolik neladu, tolik
svévolnosti jako zde? . . . Jaká je
to vláda. Král nevládne, protože
mu vládnouti nedají. . . Sněmy ne-
vládnou, protože se rvou. . . Není
vojska, protože daně platíti ne-
chtějí; není poslušnosti, proto že
se poslušnost volnosti příčí, není
spravedlnosti, protože není níko-
ho, kdo by rozsudky prováděl, a
každý zámožnější po nich šlape,
neud v tomto národě věrnosti, ne-
boť všichni pána svého opustili,
neud tu lásky k vlasti, neboť ja-
Švédovi obětováli za to, že jim ne-
překáží, aby žili v bývalé svévolí.
Kde by se mohlo něco takového di-
ti? Který ve světě národ by po-
mohl k zabrání vlastní své země
nepřítele? Který by krále tak o-
pusťil a to nikoli pro tyranství, ni-
koli pro zlé činy, ale proto, že při-
šel druhý, silnější? Kde je národ,
který by svým prospěch více milo-
val a prospěchy veřejné více šla-
pal? Co mají, excellencie? Nechej
mi někdo uspoř jedinou etnost vyju-
nuje; jestli státnost, rozum, vy-
trvalost nebo strážlivost? Čia na-
jít? Jedu do Prus? Ano — a nie vie-
A také Numidove svou jízdu sly-
nul i Gallové, jak se toho v řin-
ských historických dačísti mišene-
mell slavně vřede, a kde jsou? Za-
hynuli jako i tito zahynouti musí!
Kdo je ehech zachrániti, ten jenou
marné stráel čas, neboť oni sami
nechtějí se zachrániti. Jenom váš
niv, svévolní, si a prodávají tuto
zemí ubývají.

Vřešoviče pronesl tato slova s
výrazem nenávisti — ale Lisola se
nesdívil. Přitvářel smů, že má
Vřešovič pravdu, neboť nepro-

Pro naše milé staroušky a stařenky

silicím a osvěžujícím jest--Theopholine bylinné thé

jest to přípravek složený z léčivých bylin, z nichž každé blahodárně působí na různé lidské ústrojí a všechny dohromady pak posilují a osvěžují celé tělo. Dodává rychlé úlevy při zácpě a od ní pocházející kyselosti v žaludku, žlučnatosti, obtížnému trávení, říhání, tlaku v žaludku, obtížnému dechu, bolestech hlavy, nebo v zádech, zemdlenosti, ztrátě chuti k jídlu, nastuzení, zlaté žile, vyrážce a jak četná svědečtvi dokazují, napomáhá a podivuhodně se osvědčuje při léčení různých případů revmatismu a četných jiných různých druhů nemocí. Theopholine Bylinné Thé jest příjemné k užívání, mírně účinkuje a činí stolici lehoučkou a bezbolestnou. Cena velké krabice \$1.00, menší 50c. Zasilám vypracené.

Nemělo by chybět v žádné domácnosti.

Milá přítelkyně:
Před pěti lety byla jsem nemocná a obrátila jsem se k Vám s dosti po-
kročnou nemocí a objednaná jsem si Vaše léky, které jsem užívala dle Va-
šeho návodu a Vaší dobré rady. Dnes jsem zdráva, začal Vám vzdávám
srdčné díky. Léčení Theopholine, pro ženy mohu každé trpící ženě odporu-
čiti. Nechej býti bez Vašich léků v domě, hlavně bez Theopholine Bylin-
ného Thé, které by nemělo chybět v žádné domácnosti, neb jest to nejlepší
lék proti zácpě, který pomáhá nejen ženám ale také mužům a dětem. Mo-
jí staří rodiče si ho nemožou vynachváliti, protože pomáhá odstraniti co
starší žaludek nemůže strávit a nemají pak žádných obtíží. Se srdčným
pozdravem, zůstávám Vaše
Marie K. Homoláč, Munden, Kans.
Poznámka. Můžete tento dopis dati do veřejnosti.

Vzorky Theopholine Bylinného Thé zdarma na zkoušku, jakož i na prodej k dostání v
lékárnách a u jednotlivců. Trpící starouškové, hlase se vždy jen o Theopholine Bylinné Thé,
které jest v prodeji již po 30 let a jeho užívání přináší sebou svézet a zdraví. Hlaste se o
vzorke zdarma, převděte se než koupíte. Kde není k dostání, pište přímo na mou adresu,
zašlu Vám je obratem pošty.

Mám též domáčí levé léčení pro muže a ženy trpící revmatismem, katarzem, žaludeč-
ními nemocemi, zastaralou nastuzeninou, zlatou žilou a jinými nemocemi. Nemocné matičky,
žen a dívky, pište si o knížetku o ženských chorobách, zašlu Vám ji, jakož i vzorky léků pro
Vaši nemoc úplně zdarma. Všichni trpící krajané jsou obslouženi poctivě a pečlivě. Pište si
ještě dnes o vzorky léků zdarma na zkoušku, jakož i o seznam léků. Další potřebné léčení
zasílám pouze na Vaši výslovnou objednávku. Pište česky nebo anglicky na adresu:

MARIE VOTYPKA, Dept. 10 So. Bend, Ind.

stoval, ale zeptal se náhle:
— Pane Vejharde, račte býti
katořík?
Vřešovič odpověděl rozpáčen:
— Ano, excellencie!
Slyšel jsem ve Vělni, že na-
kterí přemlouvají jeho královskou
milost, Karla Gustava, aby se zno-
vil kláštera Justohorského. Je to
pravda?
— Excellence! Klášter leží blízko
desky hranic, a Jan Kazimír od-
tud snadno zásilky dostávati m-
že. Musíme se ho zmocniti, aby-
chom tomu předešli. Upozornil
jsem na to jeho milost krále, pro-
to mi tu funkci svěřil.

— Tu Vřešovič náhle ustal, připo-
mнул si Kmitiče, jenž na druhé
straně jízby seděl, a pošeď k ně-
mu, zeptal se:
— Račte, pane, rozuměti něme-
cké řeči?
— Ani slova neznaím, kdybyste
mi záhy trhali! — odpověděl pan
Ondřej.

— To je škoda, chtěti jsme si s
vami porozprávěti.
To rka, obrátil se k Lisolovi:
— Je tu cizí šlechtice, ale něme-
cky neumí, mizeme zcela volně
mluviti.

— Nemám, co bych tajného řekl
— odpověděl Lisola — ale proto,
že jsem také katořík, nechťel bych,
aby se svatému místu nějaká kriv-
da stala. Jelikož pak jsem jist,
že i nejjasnější císař může cítem
je proniknout, budu prositi jeho mi-
lost krále, aby mně jeho ústředí. A
vy nečeťe přecháti na zabrání klá-
štera do nového rozhodnutí!

— Mám úmě, ale tuje instrukce,
toľko vaši excellencie je nezata-
jím, neboť císař, pánu svému vždy
věrně sloužití chce. V tom mohu
vaši excellenci upokojiti, že svaté
místo nikterak znesvěcená nebude.
Jsem katořík. . .

Lisola se usmál a chtěje pravdu
ovědětí, ptal se náto zvláštěného
důstojníka zertovně:
— Ale mosem mateři zaklepe-
te? Bez toho neodejete, není-li
pravda?
— To se máne přihoditi — od-
pověděl Vřešovič — Nejsvětější
Panna tulaen a prerovské síni ne-
potřebuje. Když všichni platí,
nechtí platí musí také.
— A budou-lice bráti?
Vřešovič se rozesmál.
— V této krajíně se ucháde brá-
ti uříditi, a dnes se už ani bráti
nemáče. Měll k tomu ves. . . ad je
posd? —
— Posd? . . . opakoval Lisola.
— Tím skončila se jejich rozmluva.
Po večerí odjele. Kmitiče zůstal
s jazykem. Byla to pro něho nej-
horší noc ve všech, jez od svého
odjezdu z Králové začal.

Naslehuje slovíum Vejharša
Vřešoviče, musil se velice přemá-
hati, aby nevykřikl: léš! a aby se
sávil na něho neskokl. Jestliže to
neuvinil, bylo tomu tak s té pří-
činou, že zajisté cítil a uznával
pravdu, ješ byla obsažena ve slo-

vech cizozemcovech, pravdu straš-
nou, palčivou jako oheň, ale zřetel-
nou.
— Co bych mu mohl říci? —
řekl si — čím kromě pěti oppo-
nirati? Jaké důvody bych mohl u-
vést? Pravdu říkal! Bodej ho za-
bílej! A i onen císařský státník mu
přiznal, že už je po všem, a že je
na všechno obranu pozdě.
Kmitiče velice trpěl právě proto,
že ono pozdě bylo orfelen netoľko
pro očim, ale i pro jeho soukro-
mé štěstí. A přece již trápení je-
ho bylo přespřítlíš, již se mu nedo-
stávalo síl k snášení útrap dalších,
po celé týdně neslyšel nic jiného
než že je po všem, že už není času
na zachráněni, že je pozdě. Žádný
paprsek naděje nepadl mu nikdy
do duše.

Jel stále dál, a spěchal tak ve
dne i v noci, jakoby chtětl utéci
před zlými věštbaní, aby konečně
mazel nějaké okolí, nějakého člo-
věka, jenž by mu do mysli všíl as-
poň kripějící řeči. Ale nacházel
stále větší úpadek, stále větší zo-
falství. Konečně slova Vřešovi-
čova přeplnila ten kalich hořkosti,
ukázala mu jasně, co bylo mu do-
sud nezretelným jenom počitem,
že netoľko Švédové, septentriono-
vé a Kožáci vlast zničili, ale že tak
učinil celý národ.

Ztroušeneí, svěobíhoj, zlí a
prodávaj tito zemi obývají — op-
akoval po Vřešovičovi pan Kmitiče
— a není jiných! Krále neposlou-
chají, smýy ruší, daní neplatí, ne-
příteli sami k poráženi této země
pomáhají. Musí zahynouti!

— Pro Boha! Kdyby aspoň jedi-
nou lež bylo možno mu vycítiti. Což
kromě jízdly není u nás nic dobré-
ho, žádné etnosti, jen samo zlo?
Pan Kmitiče hledal v duši odpo-
veď. Tak byl už zmuven i cestou,
i trápením i všim, co už přestál, že
se mu myšlenky počaly v hlavě
másti. Čítel, že je chorý, zmocnila
se ho smrtelná úrava. V mozku
vznášal se mu stále větší zmatek.
Snuly se před ním tváře známé i
neznamé, ty, které znal dříve, i ty,
které teprve nyní cestou potkal.

Teprve ty rozprávěly, jakoby na
sněmu, vyslovovaly sentence, pro-
roctví, a stále šlo o Glenku. Ona
čekala spásu od pana Kmitiče, ale
Vřešovič ho držel za ramena a
hleděl mu do očí, opakoval: „Po-
zdě! vo je švédské, toj e švédské!“
a Bohuslav Radzivil se směál a
přivzkuoval Vřešovičovi. Potom po-
dal všechni křičeti: „Poždě! po-
ždě! poždě!“ a uchopivše Olenku,
zamlcel s ní kdesi v temnotě.
(Pokračování.)

BUDETE se stěhovat?

Zela-li ano, zavolejte Tyler
1020 W. Střehovnaí a express.

FRANK HALÁMEK

2448 So. 5. St. 1317 Omaha

Nejmodernější
na jižní straně města
Rožnický a Uze-
nářský závod
vlastní v o.
1401 jižní 16. ul.

GYRILL HŘOMEK

Děravé maso, jakoz i všechny ozdobné
výrobky a všelák dřevě se dováží.
Zavolejte tel. Douglas 1316.

Dr. J. W. NOVÁK,

česky zmlní lékář.

Pekák 2, 206 Marková ul., 12. a Douglas ul.
Hledám ml. p. d. v. 3. Tel. Douglas 207.
V. m. n. 12. a Douglas ul. 313. Douglas 207. od 10 do 12
hodin dopoledne. Tel. Douglas 3718.

James Gerr Electric Co.

Nejlepší místo ve městě k o-
patření si elektrického zařízení.
Navštivte nás v případě jaké-
koli.
207 a 208 již. 19. ul. . . .

Omaha, Neb. Tel. Doug. 4466
Společně zaváženi dříví, U-
možné příslušné částí a zá-
ložky potřeby v oboru elektriky.

Adolf A. Tenopir,

Česky právník,
Úradovna: čis. 1386, roh 14. a
William ulice
OMAHA NEBRASKA
Telefon Doug. 8307.
—Věřejný notář—